

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

05.12.2019

Менделеевск ш.

КАРАР

№ 686

Бюджет кредитын кире кайтару, процент һәм башка түләүләрне түләү буенча юридик затның, муниципаль берәмлекнең йөкләмәләрен үтәүне тәмин итүгә бирелә торган банк гарантиясенең ышанычлылыгын бәяләү тәртибен раслау турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93.2 статьясындагы 3 пункты нигезендә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы башкарма комитеты

КАРАР ИТӘ:

1. Бюджет кредитын кире кайтару, процент һәм башка түләүләрне түләү буенча юридик затның, муниципаль берәмлекнең йөкләмәләрен үтәүне тәмин итүгә бирелә торган банк гарантиясенең ышанычлылыгын бәяләү тәртибен расларга.

2. Менделеевск муниципаль районы Советының Мәгълүмати технологияләр белән тәмин итү бүлегенә (А.В. Талевнин) элге карарны «Интернет» челтәрендә районның рәсми сайтында урнаштырырга тәкъдим итәргә www.mendeleevsk.tatar.ru һәм бастырып чыгарырга хокукый мәгълүмат порталында Татарстан (pravo.tatarstan.ru).

3. Элге карарның үтәлешен тикшереп торуну Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының финанс-бюджет палатасына йөкләргә.

Башкарма комитет житәкчесе

А.З.Хамматов

Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районы
Башкарма комитетының
2019 елның 05 декабрдәгә 686 номерлы
карарына кушымта

Бюджет кредитын кире кайтару, процент һәм башка түләүләрне түләү буенча юридик зат, муниципаль берәмлек йөкләмәләрен үтәүне тәмин итүгә бирелә торган банк гарантиясенә ышанычлылыгын бәяләү тәртибе

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге Тәртип Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93.2 статьясындагы 3 пункты нигезендә эшләнгән һәм банк гарантиясе һәм поручительлекнең бюджет кредитын кире кайтару, процент һәм башка түләүләрне түләү буенча юридик зат, муниципаль берәмлек йөкләмәләрен үтәүне тәмин итүгә бирелә торган ышанычлылык күрсәткечләрен билгели.

2. Банк гарантиясе һәм поручительствоның ышанычлылыгы банк яисә башка кредит оешмасының (алга таба - гарант) һәм поручительләрнең финанс тотрыклылыгы белән билгеләнә.

3. Банк гарантиясе һәм поручительлекнең ышанычлылыгы дигәндә, әлеге Тәртип максатларында Гарант һәм поручительның бюджет кредитын кире кайтару буенча юридик зат, муниципаль берәмлек (алга таба – алучы) йөкләмәләрен үз вакытында һәм тулы күләмдә үти алуы аңлашыла.

4. Тәмин итү күләме бирелә торган бюджет кредиты күләмен, аның буенча процентларны һәм тиешле килешүдә каралган башка түләүләрне капларга тиеш.

5. Йөкләмәләрен үтәүне тәмин итүне рәсмиләштерү Татарстан Республикасының Менделеевск муниципаль районы бюджетыннан бюджет кредиты бирелгәнче гамәлгә ашырыла.

6. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының финанс-бюджет палатасы (алга таба – Финорган) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы бюджетыннан бирелә торган бюджет кредитларын, банк гарантиясе һәм поручительстволарын тәмин итүгә бирелә торган бәяне гамәлгә ашыра.

II. Бәяләү ышанычлылыгын банк гарантиясе

2.1. Әлеге Тәртип максатларында гарант түбәндәгә таләпләргә җавап бирергә тиеш:

юк процессында бетерү, үзгәртеп кору, банкротлык;
административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексында каралган тәртиптә эшчәнлек туктатылмаган;

Татарстан Республикасының Менделеевск муниципаль районы алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча кичектерелгән (жайга салынмаган) бурыч һәм салымнар, җыямнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, процентлар түләү буенча

үтэлмэгэн бурыч, шулай ук салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә түләнергә тиешле салымнар һәм жыемнар, процентлар, шулай ук Менделеевск муниципаль районы тарафыннан элегрэк бирелгән муниципаль гарантияләр буенча жайга салынмаган йөкләмэләр юк;

Россия Федерациясе Үзәк банкының банк операцияләрен башкару өчен генераль лицензиясе бар;

«Россия Федерациясе банкларында Кертемнәрне иминләштерү турында» 2003 елның 23 декабрендәге 177-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Россия Федерациясе банкларындагы физик затларның кертемнәрен мәжбүри иминиятләү системасында катнаша (Россия банкының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында соңгы хисап датасына урнаштырылган рәсми мәгълүматлар);

Россия Федерациясе Үзәк банкы тарафыннан «Россия Федерациясе Үзәк банкы (Россия Банкы) турында» 2002 елның 10 июлендәге 86-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә билгеләнгән мәжбүри нормативларны бозган өчен чаралар кулланылмаган (Россия Федерациясе Үзәк банкының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында соңгы хисап датасына урнаштырылган рәсми белешмэләр).

2.2. 2.1 пунктында билгеләнгән таләпләргә туры килә торган Гарант. элге тәртип, тәкъдим итә Финорганга түбәндәге документлар:

а) гарантның килешү турында хатын, димәк, Гарант йөкләмәләре буенча алучыга;

б) Гарант раслаган гарантның гамәлгә кую документлары күчермәләре;

в) салым органында исәпкә кую турында таныклык, дәүләт теркәвенә алу турында таныклык яки юридик затларның бердәм дәүләт реестрын Гарант раслаган бердәм дәүләт реестрын язу кәгазе күчермәләре;

г) гарантның бетерү, үзгәртеп кору, банкротлык процессында булмавын раслаучы документлар;

д) гарантның бердәм башкарма органы, башка вәкаләтле затның Гарант исеменнән килешүләр эшләүгә вәкаләтләрен раслаучы документлар һәм гарантның баш хисапчысы (сайлау турында карар, билгеләп кую турында боерык, вазыйфага керү турында боерык, контракт күчермәсе, ышаныч кәгазе), шулай ук гарант раслаган нотариаль расланган култамга үрнәкләре һәм Гарант мөһерен оттискасы;

е) банк гарантиясен бирү буенча алыш-биреш итү буенча (алучының йөкләмәләрен үтәүне тәмин итү өчен гарант идарәсенә вәкаләтле органы тарафыннан килешүне (хуплауны) раслый торган документның нотариаль расланган күчермәсе);

ж) банк операцияләрен башкару өчен Россия Федерациясе Үзәк банкының генераль лицензиясенә нотариаль расланган күчермәсе;

з) соңгы хисап датасына салымнар, жыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, процентлар буенча гарантның бурычлары булмавын раслаучы салым органы белешмәсе;

и) бухгалтерлык балансы һәм хисап финанс елы өчен һәм Гарант раслаган соңгы хисап датасына керемнәр һәм чыгымнар турында хисап;

к) элге Тэртипнең 2.2 пунктның «а» пунктчасы нигезендэ хат белэн мөрэжэгать иткэн ел элек гарантның бухгалтерлык хисаплылығының дөреслеге турында Гарант раслаган аудиторлык баялэмәсе күчermәсе;

л) Россия Федерациясе Үзәк банкы тарафыннан билгеләнэ торган форма буенча гарантның үз акчаларын (капиталын) исәпләү һәм, рөхсәт ителгән күрсәткечләр диапазонын китереп, соңгы хисап датасына мәжбүри нормативлар күрсәткечләр;

м) Россия Федерациясе Үзәк банкы тарафыннан билгеләнэ торган форма буенча мәжбүри нормативлар турында мәгълүмат;

н) Россия Федерациясе Үзәк банкы тарафыннан билгеләнэ торган форма буенча Гарант активларының сыйфаты турында мәгълүмат;

о) житәкче кул куйган һәм Гарант мөһере белэн расланган гарантның чиста активларын исәпләү;

п) Россия Федерациясе Үзәк банкының соңгы ярты ел дәвамында мәжбүри резерв таләпләренә үтәлеше турында, клиентларның исәп-хисап документларын вакытында түләмәү фактларының булмавы турында, Россия Федерациясе Үзәк банкы тарафыннан гарантка карата кулланылган мәжбүри йогынты чаралары булмау турында Россия Федерациясе Үзәк банкы белешмәсе;

р) Россия Федерациясе Үзәк банкы тарафыннан вәкаләтле вазыйфаи затлар кандидатураларын килештерүне раслый торган документлар

Гарант элге пунктның «в», «г», «з» пунктчаларында күрсәтелгән документларны тапшырмаган очракта, Финорган аларны ведомствоара мәгълүмати хезмәтгәшлек тэртибендэ соратып ала.

2.3. Финанс хәле Гарант белэн билгеләнэ ярдәмендэ түбәндәге күрсәткечләр:

соңгы финанс елына һәм агымдагы елның узган чорына зыяннар булмау;

I һәм II категория сыйфат гаранты активлары гомуми активларның кимендэ 50 процентын тәшкил итэргэ тиеш;

гарантның Россия Федерациясе Үзәк банкы тарафыннан билгеләнгән мәжбүри нормативларга туры килүе;

гарантның чиста активлары күләме күрсәтелгән бюджет кредитының өч тапкыр суммасына тигез булырга тиеш түгел.

2.4. Гарантның Финорганга кергән документлары алар кергән көнне теркәлә.

2.5. Гарант тарафыннан тапшырылган документлар элге Тэртипнең 2.2 пунктында билгеләнгән документлар исемлегенэ туры килмәгән очракта, Финорган, документларны теркәү датасыннан биш эш көненнән дэ соңга калмыйча, аларны кире кайтару сәбәпләрен күрсәтеп, гарантка кире кайтара.

2.6. Гарант тарафыннан тапшырылган документларның элге Тэртипнең 2.2 пунктында билгеләнгән исемлегенэ туры килгән очракта, Финорган банк гарантиясенә ышанычлылығына бая бирә. Финорган тапшырылган документларны, документларны теркәү датасыннан алып, эш көннәрендэ гарантның элге Тэртипнең 2.1 пунктында каралган таләпләргэ туры килү-килмәвен һәм, элге Тэртипнең 2.3 пунктында күрсәтелгән күрсәткечләрне исәпкә алып, аның финанс хәлен билгеләүне күздэ тотта.

Документларны карау нәтижәләре буенча Финорган гарантның финанс тотрыклылығы һәм аның бюджет кредитын кире кайтару буенча алуының йөкләмәләрен үз вакытында һәм тулы күләмдэ үтәү сәләте турында баялэмә эзерли,

бу хакта гарантка Бәяләмәне эзерләү датасыннан соң өч эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

III. Ышанычлылыкны бәяләү

3.1. Әлеге Тәртип максатларында поручитель түбәндәге таләпләргә җавап бирергә тиеш:

юк процессында бетерү, үзгәртеп кору, банкротлык; административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексында каралган тәртиптә эшчәнлек туктатылмаган;

Татарстан Республикасының Менделеевск муниципаль районы алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча кичектерелгән (жайга салынмаган) бурыч һәм салымнар, җыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, процентлар түләү буенча үтәлмәгән бурыч, шулай ук Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы тарафыннан элегрәк бирелгән муниципаль гарантияләр буенча жайга салынмаган йөкләмәләр юк.

3.2. Поручитель, тиешле таләпләргә туры килә, билгеләнгән 3.1 пункты. әлеге тәртип, тәкъдим итә Финорганга түбәндәге документлар:

а) хат поручителя килешү турында чыгыш ясарга поручителем йөкләмәләр буенча алуыга;

б) поручитель раслаган Гамәлгә кую документларының күчермәләре;

в) салым органында исәпкә кую турында таныклык, юридик затларның бердәм дәүләт реестрын теркәү турында таныклык яки поручитель раслаган Бердәм дәүләт реестрын язу кәгазе күчермәләре;

г) поручительнең бердәм башкарма органы, башка вәкаләтле затның поручитель исеменнән алыш-биреш ясау өчен вәкаләтләрән раслаучы документлар һәм поручительнең баш хисапчысы (сайлау турында карар, билгеләү турында боерык, вазыйфага керү турында боерык, контракт күчермәсе, ышаныч кәгазе), шулай ук күрсәтелгән затларның имзалары нотариаль расланган үрнәкләре һәм поручителен бастыруны оттискасы;

д) поручительлек бирү буенча алыш-биреш итүгә (алучының йөкләмәләрен үтәүне тәмин итүгә) поручитель идарәсенә вәкаләтле органы тарафыннан ризалык (хуплануын) раслый торган документның нотариаль расланган күчермәсе);

е) поручитель бетерү, үзгәртеп кору, банкротлык процессында булмавын раслаучы документлар;

ж) хужалык эшчәнлеген поручитель тарафыннан гамәлгә ашыруга лицензиянең нотариаль расланган күчермәсе (Россия Федерациясе законнарында поручитель тарафыннан гамәлгә ашырыла торган эшчәнлек лицензия нигезендә гамәлгә ашырыла дип билгеләнгән очракта));

з) кредит оешмаларында ачылган поручительнең гамәлдәге счетлары турында салым органы тарафыннан расланган белешмә;

и) банklar тарафыннан бирелгән белешмәләр поручительнең исәп-хисап счетларында акчалар булу һәм аларга картотекага сумма турында;

к) бухгалтер балансы, хисап финанс елы өчен финанс нәтижәләре турында хисап, поручитель раслаган соңгы хисап датасына, аларны кабул итү турында салым

органы тамгасы белән һәм төп чаралар турында баланс статьяларының расшифровкаларын кушып, матди кыйммәтләргә керемнәре, озак сроклы финанс кертемнәре, кыска сроклы финанс кертемнәре, дебитор бурычлары, озак сроклы бурычлар, кыска сроклы кредитлар һәм займнар, кредит бурычлары турында хисап (һәр төр буенча бурыч);

л) соңгы хисап датасына салымнар, җыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, процентлар буенча поручительнең бурычлары булмавын раслаучы салым органы белешмәсе;

м) әлеге Тәртипнең 3.2 пунктының «а» пунктчасы нигезендә хат белән мөрәжәгать иткән бер ел эчендә (Россия Федерациясе законнары нигезендә ел саен аудитор тикшерүе узарга тиешле юридик затлар өчен) аудиторлык бәяләмәсенен күчермәсе);

н) җитәкче кул куйган һәм поручитель мөһерә белән расланган поручительнең чиста активларын исәпләү.

Поручитель әлеге пунктның «в», «е», «л» пунктчаларында күрсәтелгән документларны тапшырмаган очракта, Финорган аларны ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек тәртибендә соратып ала.

3.3. Финорганга кергән поручитель документлары алар кергән көнне теркәлә.

3.4. Поручитель тарафыннан тапшырылган документлар әлеге Тәртипнең 3.2 пунктында билгеләнгән документлар исемлегенә туры килмәгән очракта, Финорган, документларны теркәү датасыннан биш эш көнненән дә соңга калмыйча, аларны кире кайтару сәбәпләрен күрсәтеп, поручителенә кире кайтара.

3.5. Поручитель тарафыннан тапшырылган документларның әлеге Тәртипнең 3.2 пунктында билгеләнгән исемлегенә туры килгән очракта, Финорган тарафыннан поручительлекнең ышанычлылыгына бәя бирелә. Финорган тапшырылган документларны, документларны теркәү датасыннан алып, эш көннәрендә исәпләнә торган 15 көнлек срокта поручительнең әлеге Тәртипнең 3.1 пунктында каралган таләпләргә туры килү-килмәве предметына карый һәм поручительнең финанс хәлен бәяләү методикасы нигезендә анализлый.

Бюджет кредитын кайтару буенча йөкләмәләрне үтәүне тәмин итү буенча поручительләр булып торучы юридик затларның финанс хәлен анализлау, әгәр күрсәтелгән юридик затлар «Фитч Рейтингс» (Fitch Ratings) яки «Стандарт энд Пурс» (Standard & Poor 's) рейтинг агентлыклары классификациясе буенча «bb -» рейтингыннан ким булмаган яисә «Мудис Инвесторс Сервис» (Moody' s Investors Service) рейтинг агентлыклары классификациясе буенча «bb - » рейтингыннан ким булмаган очракта яисә " Ваз "рейтинг агентлыгынан (Moody' s Investors Service) ким булмаган очракта үткәрелергә мөмкин, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә аларның сайтларында урнаштырылган) бюджет кредитын алуыга бирү турында кабул ителгән карарның датасына.

Документларны карау нәтижәләре буенча Финорган поручительнең финанс тотрыклылыгы һәм аның бюджет кредитын кире кайтару буенча алуының йөкләмәләрен үз вакытында һәм тулы күләмдә үтәү сәләте турында бәяләмә эзерли, бу хакта поручительгә Бәяләмәне эзерләү датасыннан соң өч эш көнненән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

Бюджет кредитын кире кайтару, процент һәм башка түлүүләрне түләү буенча юридик зат, муниципаль берәмлек йөкләмәләрен үтәүне тәэмин итүгә бирелә торган поручительстволар банк гарантиясенә ышанычлылыгын бәяләү тәртибенә кушымта

Поручительнең финанс хәлен бәяләү методикасы

1. поручительнең финанс хәлен бәяләү өчен төп финанс индикаторларының өч төркеме кулланыла:

ликвидлык коэффициентлары;
үз һәм заем акчалары нисбәте коэффициенты;
рентабельлек күрсәткече.

Исәп түбәндәге чыгыш мәгълүматы нигезендә башкарыла:

- 1 нче Форма (бухгалтерлык балансы);
- 2 нче Форма (финанс нәтижәләре турында хисап).

2. Ликвидлык коэффициентлары

2.1. Ликвидлык коэффициентлары төркемендә өч күрсәткеч бар:

абсолют ликвидлык коэффициенты;
тиз ликвидлык коэффициенты;
агымдагы ликвидлык коэффициенты.

2.2. К1 абсолют ликвидлык коэффициенты түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$K1 = \frac{\text{ден. средства (1250)} + \text{кр. фин. вложения (1240)}}{\text{тек. обязательства (1500 - 1530 - 1540)}}$$

кайда:

ден. средства - кассадагы һәм исәп-хисап счетындагы акчалар (балансның №1250 нче юлы);

кр.фин.вложения - хисап чоры ахырына кадәр формалашкан поручительнең (акцияләр, вексельләр, займнар бирелгән облигацияләр һ.б.) кыска сроклы финанс кертемнәре суммасы. Аларның мөрәжәгать итү (каплау) вакыты хисап датасыннан соң 12 айдан артмаган яисә операция циклының дәвамлылыгы, әгәр ул 12 айдан артык булса, андыйларга кертәләр. (балансның №1250 нче юлы);

тек. обязательства - хисап датасыннан соң 12 айдан да азрак вакыт таләп иткән поручительнең кыска сроклы финанс йөкләмәләре. Мәгънәсе V баланс бүлегенә нәтижәсе аермасы буларак тора (юл № 1500), киләчәк чорларның керемнәре (юл № 1530) һәм бәяләү йөкләмәләре (юл №1540).

2.3. К2 тиз ликвидлык коэффициенты хужалык әйләнешеннән акчаларны оператив рәвештә чыгару һәм булган финанс йөкләмәләрен юкка чыгару мөмкинлеген характерлый. Күрсәткеч түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$K2 = \frac{\text{деб. задолженность(1230)} + \text{кр. фин. вложения(1240)} + \text{ден. средства(1250)}}{\text{тек. обязательства (1500 - 1530 - 1540)},}$$

кайда:

деб. задолженность - ел дэвамында түлэnergэ тиешле дебиторлык бурычы (балансның №1230 нчы юлы);

кр. фин. вложения - хисап чоры ахырына кадэр формалашкан поручительнең (акциялэр, вексельлэр, займнар бирелгэн облигациялэр һ.б.) кыска сроклы финанс кертемнэре суммасы. Аларның мөрэжэгать итү (каплау) вакыты хисап датасыннан соң 12 айдан артмаган яисэ операция циклының дэвамлылыгы, эгэр ул 12 айдан артык булса, андыйларга кертэлэр. (балансның №1240 нчы юлы);

ден. средства - кассадагы һәм исэп-хисап счетындагы акчалар кассадагы һәм исэп-хисап счетындагы акчалар (балансның №1250 нче юлы);

тек. обязательства - хисап датасыннан соң 12 айдан да азрак вакыт талэп иткэн поручительнең кыска сроклы финанс йөклэмэлэре. Мэгънэсе V баланс бүлегенең нэтижэсе аермасы буларак тора (юл № 1500), килэчэк чорларның керемнэре (юл № 1530) һәм бэялэу йөклэмэлэре (юл №1540).

2.4. Агымдагы ликвидлык коэффициенты K3 түбэндэге формула буенча исэплэнэ:

$$K3 = \frac{\text{оборотные активы (1200)}}{\text{кр. обязательства (1500 - 1530)},}$$

кайда:

оборотные активы - эйлэнештэге активлар (балансның №1200 нче юлы);

кр. обязательства - кыска вакытлы финанс йөклэмэлэр поручителя срогы белэн түлэу ким 12 ай соң, хисап даталар. Эһәмияте буларак, төрлелек нэтижэлэре V баланс бүлегендэге (юл № 1500) һәм килэсе чор керемнэре (юл № 1530).

3. Үз һәм заем акчалары нисбэте коэффициенты

Үз һәм заем акчалары нисбэте коэффициенты K4 түбэндэге формула буенча билгелэнэ:

$$K4 = \frac{\text{собственный капитал (1300)}}{\text{заемный капитал (1500 + 1400 - 1530)},}$$

кайда:

собственный капитал - үз капиталы һәм резервлар (балансның №1300 нче юлы);

заемный капитал - финанс йөклэмэлэре. Сөйлэм булачак чорларның керемнэрен исэпкэ алмыйча кыска сроклы һәм озак сроклы йөклэмэлэр суммасы (1500 нче һәм 1400 баланс юллары) булып тора. (балансның №1530 нчы юлы).

4. Рентабельлек күрсәткече

4.1. К5 рентабельлек күрсәткечен исәпләү тәртибе сәүдә предприятиеләре һәм башка тармаklar предприятиеләре булган поручительләр өчен аерым билгеләнә.

4.2. Сәүдә предприятиеләре булган поручительләр өчен рентабельлек күрсәткече түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$K5 = \frac{\text{прибыль от продаж (2200)}}{\text{валовая прибыль (2100)}},$$

кайда:

прибыль от продаж - продукция сатудан табыш (финанс нәтижеләре турында хисапның 2200 нче юлы);

валовая прибыль - Тулаем табыш (финанс нәтижеләре турында хисапның 2100 нче юлы).

4.3. Башка тармаklarдагы предприятиеләр булган поручительләр өчен рентабельлек күрсәткече түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$K5 = \frac{\text{прибыль от продаж (2200)}}{\text{выручка (2110)}},$$

кайда:

прибыль от продаж - продукция сатудан табыш (финанс нәтижеләре турында хисапның 2200 нче юлы);

выручка - табыш (строка № 2110 отчета о финансовых результатах).

5. Финанс хәлен бәяләү төзелеше

5.1. Һәр база индикаторы өчен иң яхшы һәм иң начар кыйммәтләр билгеләнә.

5.2. Алынган әһәмият һәм чик күрсәткечләр нигезендә һәр күрсәткеч өчен өч категориянең берсе билгеләнә. Күрсәткечләрнең чик күрсәткечләре һәм күрсәткечләрнең факттагы күрсәткечләренә карап категорияне сайлау кагыйдәсе 1 нче таблицада китерелгән.

Таблица 1. Күрсәткечләрнең факттагы күрсәткечләренә карап, категория сайлау һәм аларның чик күрсәткечләре

Коэффициентлар	1 категория (күрсәткечнең яхшы әһәмияте)	2 категория (күрсәткечнең канәгатьләнерлек әһәмияте)	3 категория (күрсәткечнең канәгатьләнерлек булмавы)
----------------	---	---	--

K ₁	0,2 күбрэк	0,1 - 0,2	0,1 ким
K ₂	0,8 күбрэк	0,5 - 0,8	0,5 ким
K ₃	2,0 күбрэк	1,0 - 2,0	1,0 ким
K ₄			
сәүдә предприятиеләре	0,6 күбрэк	0,4 - 0,6	0,4 ким
башка тармак предприятиеләре	1,0 күбрэк	0,7 - 1,0	0,7 ким
K ₅	0,15 күбрэк	0,0 - 0,15	0,0 (нерентаб.)

5.3. Жыелма бәянең әһәмияте (S) түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$S = \text{Вес}_1 \times \text{Категория}_1 + \text{Вес}_2 \times \text{Категория}_2 + \text{Вес}_3 \times \text{Категория}_3 + \text{Вес}_4 \times \text{Категория}_4 + \text{Вес}_5 \times \text{Категория}_5,$$

кайда:

Вес_і - жыелма бәядәге К_і күрсәткеченәң авырлыгы, і = 1, 2, 3, 4 яки 5.

Күрсәткечләр авырлыгы әһәмияттәге тәкъдим ителгән таблицасында 2.

Категория_і - К_і күрсәткеченәң әһәмияте керә торган категория.

Категория_і = 1, 2 яки 3.

Таблица 2. Жыелма бәяне исәпләгәндә кулланыла торган күрсәткечләрнең авырлыгы

Күрсәткеч	Күрсәткечнең авырлыгы
K1 абсолют ликвидлык коэффициенты	0,11
K2 тиз бетү коэффициенты	0,05
K3 агымдагы ликвидлык коэффициенты	0,42
Нисбәтен үз һәм заем чаралары K4	0,21
K5 рентабельлек коэффициенты	0,21

5.4. Жыелма бәяләүнең әһәмияте нигезендә поручительнең финанс хәле:

жыелма бәянең әһәмияте 1,05 тән артмаса, яхшы булып тора;

жыелма бәя 1,05 дән артык булса да, 2,4 тән артмый;

жыелма бәянең әһәмияте 2,4 дән артып китсә, канәгатьләнмәслек булып тора.

Поручительнең чиста активлары күләме бюджет кредитының өч тапкыр бирелгән суммасына тигез булырга тиеш түгел.